

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ**

Кафедра міжнародного та європейського права

**Освітньо-професійна програма «бакалавр»
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування**

Назва навчальної дисципліни	Політико-правові основи функціонування Європейського Союзу
Викладач	Лекції, консультації: Лозінська Світлана Володимирівна - кандидат юридичних наук, доцент. Семінарські заняття, консультації: Кірик Алла Юріївна - асистент кафедри міжнародного та європейського права.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Лозінська Світлана Володимирівна Електронна адреса: lozinskasvit@gmail.com ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6634-1575 GoogleScholar: https://orcid.org/0000-0002-6634-1575 Тел.: 097 380 64 23 (в робочі дні з 09.00 до 17.00) Кірик Алла Юріївна Електронна адреса: kirykalla@gmail.com ; alla_kiruk@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах: ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0729-5986 GoogleScholar: https://orcid.org/0000-0002-0729-5986 ResearcherID: https://publons.com/researcher/AAE-5512-2020
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «_____»: _____. Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57 ауд. ____: Лозінська Світлана Володимирівна: _____; Кірик Алла Юріївна: среда з _____. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Політико-правові основи функціонування ЄС - це дисципліна, яка сприяє підготовці фахівців у галузі міжнародного права. Студенти набувають теоретичних знань та практичних навичок щодо розуміння процесів виникнення та розвитку ЄС, функціонування інститутів та органів ЄС, громадянства ЄС, основних свобод внутрішнього ринку ЄС, поняття та класифікація джерел права ЄС, правового регулювання фінансових
--	--

	<p>відносин ЄС, характеристика окремих галузей права ЄС (трудове, соціальне, транспортне, корпоративне, податкове), зовнішні зносини ЄС, історичних та політичних передумов інтеграції України-ЄС.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни полягають в професійній підготовці фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», а також формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок у сфері європейської інтеграції та права Європейського Союзу, в системному і всебічному підході до вивчення основних засад інституційної та правової систем Європейського Союзу, правові аспекти процесу європейської інтеграції та взаємовідносин України з Європейським Союзом та його державами-членами.</p> <p>В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <p><u>знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - основні засади діяльності та функціонування органів та інститутів ЄС; - особливості регулювання та види відносин, заснованих на праві ЄС; - будову органів Європейського Союзу, основні повноваження, форми та методи їх діяльності; - процедуру вступу країни до ЄС - сутність Європейського Союзу та Європейських співтовариств; - процедуру прийняття правових актів первинного та вторинного права ЄС; - різницю між категоріями «європейське право», «право ЄС», «право Європейських співтовариств». - історичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС; - етапи становлення, розширення, юридична природа ЄС; - економічні, політичні, культурні передумови виникнення ідеї об'єднання європейських держав; - поняття, сутність та основні принципи права Європейського Союзу; - види відповідальності держав-учасників за порушення права ЄС; - основні механізми правового регулювання відносин ЄС, країн-членів ЄС та інших держав; <p><u>вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - кваліфікувати існуючі правовідносини, що регулюються нормами права ЄС; - тлумачити та застосовувати норми права ЄС; - пояснювати процедуру вільного руху товарів, капіталів, осіб у ЄС; - формулювати поняття гармонізації, уніфікації, адаптації, апроксимації законодавства ЄС. - визначати види відповідальності держав-учасників за порушення права Європейського Союзу; - пояснювати особливості формування бюджету ЄС; - визначати особливості регулювання та види відносин, заснованих на праві ЄС; - пояснювати будову органів Європейського Союзу, основні повноваження, форми та методи їх діяльності; - класифікувати джерела права ЄС за основними критеріями; - пояснювати різницю між категоріями «європейське право», «право ЄС», «право Європейських співтовариств»; - оцінювати потенційні загрози та переваги вступу України в ЄС.
<p>Програмні компетентності,</p>	<p><u>Загальні компетентності :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> - ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. - ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. - ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. - ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності. <p><u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. - СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. - СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу. - СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. - СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. - СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Результати навчання	<p><u>Студент повинен продемонструвати такі результати навчання:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання. - Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. - Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. - Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту. - Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності. - Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. - Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. - Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	<p>Курс навчання – 2-й, семестр – 1-й. Тип дисципліни - вибіркова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін ЗПО 3. Теорія держави і права. Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ППО 4. Конституційне право. Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: ППВ 8.2. Політика європейської інтеграції.</p>
Обсяг навчальної дисципліни	<p>5 кредитів ЄКТС /150 годин, у тому числі, самостійної роботи - 96 години, лекційних - 26 години, семінарських - 28 години.</p>
Форма навчання	<p>Денна</p>
Мова викладання	<p>Українська</p>
Формат вивчення навчальної	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, екзамен. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності,</p>

дисципліни	розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/10	Тема 1. Виникнення та розвиток ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 1 – 1,3 Семінарське заняття 1 – 5 СРС –
	2/2/10	Тема 2. Громадянство Європейського Союзу	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (робота з довідковою літературою)	Лекція 2 – 1,3 Семінарське заняття 2 – 5 СРС –
	4/4/14	Тема 3. Інститути та органи ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (складання схеми)	Лекція 3 – 1,3 Лекція 4 – 1,3 Семінарське заняття 3 – 5 Семінарське заняття 4 – 5 СРС –
	4/2/10	Тема 4. Основні свободи внутрішнього ринку ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка)	Лекція 5 – 1,3 Лекція 6 – 1,3 Семінарське заняття 5 – 5 СРС –
	2/2/10	Тема 5. Поняття та	Під час лекційних занять	Лекція 7 – 1,3

	класифікація джерел права ЄС	(усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань) Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Семінарське заняття 6 – 5 СРС –
2/4/10	Тема 6. Правове регулювання фінансових відносин в ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, повідомлення про виконання самостійної роботи). Самостійні завдання (складання схеми)	Лекція 8 – 1,3 Семінарське заняття 7 – 5 Семінарське заняття 8 – 5 СРС –
4/4/10	Тема 7. Загальна характеристика окремих галузей права ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (індивідуальні завдання)	Лекція 9 – 1,3 Лекція 10 – 1,3 Семінарське заняття 9 – 5 Семінарське заняття 10 – 5 СРС –
2/4/10	Тема 8. Право зовнішніх зносин ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань) Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет)	Лекція 11 – 1,3 Семінарське заняття 11 – 5 Семінарське заняття 12 – 5 СРС –
4/4/12	Тема 9. Історичні та політичні передумови процесів інтеграції України-ЄС	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань, повідомлення про виконання самостійної	Лекція 12 – 1,3 Лекція 13 – 1,3 Семінарське заняття 13 – 5 Семінарське заняття 14 – 5 СРС –

	<table border="1" data-bbox="438 123 1503 190"> <tr> <td data-bbox="438 123 625 190"></td> <td data-bbox="625 123 912 190"></td> <td data-bbox="912 123 1252 190">роботи). Самостійні завдання (есе)</td> <td data-bbox="1252 123 1503 190"></td> </tr> </table> <p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «_____» (розміщені у Google класі «_____» (код приєднання: _____) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p><i>У стовбці «Методи навчання та форми поточного контролю» подається інформація щодо форми викладу змісту конкретних тем під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо), методи роботи на семінарських та практичних заняттях (бліц-опитування, виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, кейсів, повідомлення про виконання самостійної роботи (у тому числі, індивідуальних завдань) та ін.), а також форми підготовки самостійних завдань (робота з підручником, довідковою літературою, періоджерелами, в тому числі з оформленням результату у вигляді реферату, есе, повідомлення, анотації, рецензії, твору та ін.; підготовка наукової статті, наукової доповіді та ін.; пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет та ін.; розв'язання задач та ін.). Також може бути надана інформація про те, що конкретно потрібно зробити здобувачам, щоб підготуватися до кожного заняття. Враховуючи індивідуальний характер силабусу, викладач може подавати й іншу інформацію, яка на його думку є важливою для здобувачів освіти у цьому контексті, але уникаючи дублювання робочої програми та навчально-методичних рекомендацій до вивчення дисципліни.</i></p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «_____» (у Google класі «_____» (код приєднання: _____) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Екзамен усно-письмовий. Структура екзаменаційного білету включає _____.</p>			роботи). Самостійні завдання (есе)	
		роботи). Самостійні завдання (есе)			
<p>Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аракелян М.Р., Василенко М.Д. Право Європейського Союзу : підручник. О. : Фенікс, 2012. 390 с. 2. Галаган М. О. Концептуальні засади інституціонального механізму реалізації євроінтеграційної політики України. <i>Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології</i> : зб. наук. праць. Херсон : Вид-во ХНТУ, 2013. Вип. 1 (8). С. 39-43. 3. Копійка В. В., Шинкаренко Т.І. Європейський Союз : історія і засади функціонування : посіб. / за ред. Л. В. Губерського. К. : Знання, 2009. 751 с. 4. Ко нсо лідо вані версії До го во ру про Євро пейський Со юз та До го во ру про функціо нування Євро пейсько го Со юзу / пер. Держ. департаменту з питань адаптації зако но давства М-ва юстиції України, 2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06 5. Мартинов А. Спільна зовнішня і безпекова політика Європейського Союзу: основні етапи розвитку. <i>Європейські історичні студії</i>. 2015. № 1. С. 43-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eis_2015_1_6. 6. Право Європейського Союзу : підручник / Р. А. Петров (кер. авт. кол.), та ін. ; за ред. Р. А. Петрова. Вид. 9-те, змінене і допов. Харків : Право, 2019. 442 с. 7. Право Європейського Союзу : навч. посіб. / В. М. Бесчасний та ін. ; за 				

	<p>ред. В.М. Бесчасного. 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2011. 366 с.</p> <p>8. Прокопенко Л.Л., Рудік О.М., Рудік Н.М. Інституційна система ЄС : навч. посіб. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 220 с.</p> <p>9. Слюсаренко Ю. А., Шпак Д.Р. Правові аспекти здійснення і реалізації спільної зовнішньої політики, політики безпеки Європейського Союзу. <i>Актуальні проблеми міжнародних відносин</i>. 2013. Вип. 114(1). С. 40-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmv_2013_114%281%29__7</p>
Політика щодо дедайнів та здобуття балів за пропущені заняття	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>Зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні і проведення лекцій в онлайн режимі, здобувач вищої освіти отримуватиме відповідні бали на виконанні завдання за кожною темою лекційного заняття.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені лекційні заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою лекцій) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання лекційного курсу.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі.</p> <p>За умови погіршення епідеміологічної ситуації в регіоні здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою семінарських занять) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання семінарських занять.</p> <p>Завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, аналітичних записок, опрацювання наукової літератури, пошуку та опрацювання матеріалів в мережі Інтернет за вказаною тематикою.</p>
Критерії оцінювання	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
Можливість визнання результатів неформальної освіти	<p>Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.</p>
Політика академічної доброчесності	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188</p>
Політика врегулювання конфліктів	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)</p>

<p>Політика щодо інших питань</p>	<p>Вимоги викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. <p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Політико-правові основи функціонування Європейського Союзу», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.</p>
<p>Зворотній зв'язок</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Затверджено на засіданні кафедри _____

_____ 202__ року, протокол № ____.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Погоджено

Декан факультету _____

(назва факультету)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 202__ року

Обліковий обсяг – ____ ум.др.арк.